

Nr 271.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o, 8:o, 14:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt; given Stockholms slott den 21 maj 1943.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o, 8:o, 14:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

GUSTAF.

Thorwald Bergquist.

F ö r s l a g

till

L a g

angående ändrad lydelse av 2 § 2:o), 8:o), 14:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Härigenom förordnas, att 2 § 2:o), 8:o), 14:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

2:o) mål om beslut av landsting, av kommun, annan menighet eller deras representationer, så framt ej klagan föres över Konungens befallningshavandes beslut i anledning av sökt fastställelse å ändring av stadsplan, stomplan eller utomplansbestämmelser eller å beslut, varom förmäles i 14 § 1. lagen om polisväsendet i riket, eller ock målet angår skolväsendets ordnande;

mål om nybyggnad — — — underhållsbidrag till barn;

8:o) mål om rust- och rotehållares — — — friheter och skyldigheter;

mål rörande arbetslag för vinterväghållning på landet, om föreläggande för väghållare att utföra visst arbete, angående visst ärendes hänskjutande till vägsynenämnd och om beslut av sådan nämnd, ävensom mål rörande tillämpning av 32 och 33 §§, 34 § första stycket samt 39 § lagen om allmänna vägar; mål om bredden av hjulringar å arbetsåkdon på landet;

mål om fastställelse — — — av samfälld tångtäkt;

14:o) mål om inmutning — — — och andra personalstiftelser;

mål rörande tillämpningen av förordningen om erkända skatteförmedlingskassor;

16:o) mål om meddelande i särskilda fall av tillstånd, förbud eller föreläggande jämlikt författningar och föreskrifter rörande den allmänna hälsovården och motverkande av vattenförorening samt städernas eller andra orters byggnads- och brandväsen, så framt ej klagan föres över beslut i anledning av ansökan hos Konungens befallningshavande om tillstånd att företaga nybyggnad utan hinder av gällande byggnadsförbud, så ock mål om fördelning av kostnaderna för gemensamt skyddsrum.

¹ Senaste lydelse av 2 § 2:o) och 16:o) se SFS 1941:420, av 2 § 8:o) 1939:283 och av 2 § 14:o) 1942:299.

Denna lag träder i kraft beträffande 2 § 14:o) den 1 juli 1943 och i övrigt den 1 januari 1944, dock att med avseende å mål, som röra tillämpning av lagarna den 7 juni 1934 om allmänna vägar och om vägdistrikt, 2 § 2:o) och 8:o) i deras nuvarande lydelse fortfarande skola gälla.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Høns Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 maj 1943.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med cheferna för kommunikations- och finansdepartementen anmäler t. f. chefen för justitiedepartementet, statsrådet Bergquist, fråga angående *ändring i lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt* samt anför därvid följande.

I ett den 16 april 1942 dagtecknat betänkande (Statens offentl. utredn. 1942: 27) har stadsplaneutredningen framlagt förslag om ändringar i vissa delar av stadsplanlagen och byggnadsstadgan. Förslag i dessa ämnen ha, efter hörande av ett flertal myndigheter och sammanslutningar, förelagts årets riksdag genom proposition den 12 mars 1943, nr 153. Betänkandet upptog dessutom bland annat förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o) och 16:o) lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Enligt 2 § 2:o) regeringsrättslagen skola besvär i mål om beslut av landsting eller av kommun, annan menighet eller deras representationer med vissa angivna undantag upptagas och avgöras av regeringsrätten. Därest i mål, som enligt vad nu sagts tillhör regeringsrättens upptagande, klagan rör myndighets beslut i anledning av sökt fastställelse å landstingets, menighetens eller dess representations beslut, gäller enligt 3 §, att regeringsrätten skall med eget utlåtande överlämna målet till avgörande av Kungl. Maj:t i statsrådet. I sistnämnda ordning skola alltså avgöras bland annat besvär över länsstyrelses beslut rörande fastställelse enligt 3 § stadsplanlagen av mindre stadsplaneändring.

Stadsplaneutredningen har anført, att eftersom nya stadsplaner liksom även större stadsplaneändringar fastställdes av Kungl. Maj:t i statsrådet utan regeringsrättens medverkan, anledning knappast syntes föreligga att fordra utlåtande av regeringsrätten rörande besvär i sådana mindre stadsplaneärenden, däri fastställelse finge meddelas av länsstyrelse. Vad nu sagts ägde motsvarande tillämpning beträffande mindre ändringar i stomplan och utomplansbestämmelser.

Stadsplaneutredningen har som nämnts även föreslagit en ändring av stadsgandet i 2 § 16:o) regeringsrättslagen. Enligt denna punkt skall regeringsrätten pröva besvär i mål om meddelande i särskilda fall av tillstånd, förbud eller föreläggande jämlikt författningar och föreskrifter rörande den allmänna hälsovården och motverkande av vattenförorening samt städernas eller andra orters byggnads- och brandväsen, så ock om fördelning av kostnaderna för gemensamt skyddsrum. På grund härav skola i regeringsrätten upptagas besvär rörande sådana tillstånd, som av länsstyrelse lämnas enligt 14, 15, 17, 57, 63, 64 och 66 §§ stadsplanelagen samt 82 § samma lag, jämförd med 1 kap. 41 § tredje stycket fastighetsbildningslagen enligt tidigare lydelse. Dylika tillstånd avse dispens från byggnadsförbud, som stadgas direkt i stadsplanelagen eller ock utfärdats av Kungl. Maj:t eller länsstyrelse.

Beträffande besvär över meddelade byggnadsförbud må nämnas, att prövningen av besvär över förbud, som länsstyrelse enligt 15, 57 eller 64 § stadsplanelagen meddelat mot nybyggnad inom visst område, icke ansetts tillkomma regeringsrätten utan Kungl. Maj:t i statsrådet (R 1934 ref. 64). Vidare har Kungl. Maj:t i statsrådet ansett sig oförhindrad upptaga besvär över länsstyrelses förbud enligt 20 § andra stycket stadsplanelagen att verkställa schaktning, fyllning, trädfällning eller annan därmed jämförlig åtgärd.

Stadsplaneutredningen har anfört, att vid prövningen av dispensansökningar av ifrågavarande slag avgörande vikt måste fästas vid den inverkan som ett bifall till ansökningsen skulle få på en lämplig planläggning eller tomtindelning. Bedömandet härav förutsatte i sin tur en prövning av lämpligheten av den planläggning eller tomtindelning eller det förslag eller utkast därtill, som föranlett byggnadsförbudet. Sistnämnda prövning vore av samma slag som den, vilken företoges av Kungl. Maj:t i statsrådet, då fråga vore om fastställelse av stadsplan, stomplan eller utomplansbestämmelser eller då besvär anfördes över länsstyrelses beslut om fastställelse av byggnadsplan eller tomtindelning. Det syntes vid sådant förhållande icke finnas bärande skäl, varför dispensmål av här ifrågavarande slag skulle fullföljas i regeringsrätten. Därjämte syntes det vara mindre följdriktigt att, medan besvär över länsstyrelses beslut att meddela förbud mot nybyggnad inom visst område avgjordes av Kungl. Maj:t i statsrådet, besvär över länsstyrelsens beslut om dispens från sådant förbud skulle prövas av regeringsrätten. Utredningen har även framhållit, att enligt utredningens förslag Kungl. Maj:t i statsrådet skulle äga att i vissa fall direkt pröva frågor om dispens från byggnadsförbud. Ändring i regeringsrättslagen i syfte att åt Kungl. Maj:t i statsrådet förbehålla prövningen av besvär i dylika dispensmål syntes alltså vara motiverad.

I enlighet härmed har utredningen föreslagit, att i 2 § 16:o) regeringsrättslagen undantag stadgas i fråga om sådana besvärmål, däri klagan föres över länsstyrelses beslut i anledning av sökt tillstånd att företaga nybyggnad utan hinder av gällande byggnadsförbud.

Stadsplaneutredningens förslag om ändring i regeringsrättslagen har ej föranlett någon erinran i däröver avgivna yttranden.

Departements-
chefen.

Det synes obestridligt, att det nuvarande förfarandet i mål, där besvär anförts över länsstyrelses beslut rörande fastställelse enligt 3 § stadsplane-lagen av mindre stadsplaneändring, innebär en omgång som icke kan anses sakligt motiverad. Regeringsrätten torde därför böra befrias från skyldig-heten att avgiva utlåtande i dessa mål. En ändring i detta syfte bör alltså vidtagas i 2 § 2:o) regeringsrättslagen.

Utredningens förslag till ändring av 2 § 16:o) samma lag i syfte att åt Kungl. Maj:t i statsrådet förbehålla prövningen av besvär i mål om dispens från byggnadsförbud synes i huvudsak lämpligt. En begränsning synes emellertid böra vidtagas med hänsyn till vissa i förutnämnda proposition föreslagna stadganden, som upptagits i 118 § 1 eller 2 mom. byggnadsstad-gan. Enligt dessa bestämmelser kan byggnadsnämnd under vissa förutsätt-ningar giva lov till byggnad som avviker från stadsplan m. m. Fullföljes talan mot byggnadsnämndens beslut hos länsstyrelsen, torde besvär, som därefter må anföras över länsstyrelsens beslut i ärendet, lämpligen böra prö-vas av regeringsrätten. Besvären torde nämligen i dessa fall röra endast prak-tiska tillämpningsfrågor och ha dessutom ett nära samband med frågan om byggnadslov i övrigt, vilken fråga hör till regeringsrättens prövning. I vissa fall skall enligt de bestämmelser, som föreslagits i 118 § 2 mom. andra styc-ket byggnadsstadgan, fråga om medgivande till avvikelse från stadsplans detaljreglering m. m. av byggnadsnämnden underställas länsstyrelsens pröv-ning. Om besvär anföras över länsstyrelses beslut i sådant underställnings-ärende, torde besvären böra prövas i regeringsrätten.

Vissa ändringar av regeringsrättslagen ha även förordats av 1942 års vägsakkunniga i deras den 27 januari 1943 avgivna betänkande med förslag till ny lag om allmänna vägar och vissa andra författningar, som erfordras för genomförande av ett förstatligande av den allmänna väghåll-ningen på landet (Statens offentl. utredn. 1943: 1). Förslag i huvudfrågan har, efter remiss till vederbörande myndigheter och sammanslutningar, före-lagts årets riksdag genom proposition den 30 april 1943, nr 223. Jag vill nu upptaga till behandling av de sakkunniga upprättat förslag till ändrad ly-delse av 2 § 2:o) och 8:o) regeringsrättslagen.

Av 2 § 2:o) regeringsrättslagen följer bland annat, att regeringsrätten skall pröva mål om beslut av vägstämman och vägstyrelse. Från regerings-rättens prövning ha dock undantagits besvär över länsstyrelses beslut i an-ledning av sökt fastställelse å vägstämmas beslut om upptagande av vissa lån samt vägstyrelses beslut om upplåtande av vissa vägarbeten på entre-prenad och om tillsättande av vissa befattningshavare. De vägsakkunniga ha i betänkandet uttalat, att undantagsbestämmelsen borde utgå i samband med vägväsendets förstatligande.

Till regeringsrättens upptagande och avgörande höra enligt 2 § 8:o) rege-ringsrättslagen mål rörande tillämpningen av 1934 års lag om allmänna

vägar, såframt ej klagan föres över länsstyrelsens beslut i vissa angivna frågor. Från regeringsrättens prövning undantagas: fråga, huruvida viss väg skall hållas fri från hinder av snö och is i den utsträckning som kräves för biltrafik (6 § sista stycket), förordnande av gode män att avgiva yttrande med förslag till ersättning åt stadsliknande samhälle för väghållning som detta ombesörjt (16 § första stycket), frågor om byggande av allmän väg, förändring av enskild väg till allmän, inrättande av särskild vinterväg, indragning av allmän väg samt övertagande av väghållning som ålegat någon på grund av särskilt åtagande (21—23 §§), förordnande av ordförande och ledamot i vägnämnd (47 §), förordnande av ersättare för ledamot i vägnämnd (49 § andra stycket) samt förordnande av ordförande i nämnd för utredning av den normala årskostnaden för fullgörande av den väghållningsskyldighet som tidigare ålegat medlem av stadskommun (65 § andra stycket).

De sakkunniga ha förordnat, att det även efter ett förstatligande av vägväsendet på landet skall ankomma på Kungl. Maj:t i statsrådet att pröva besvär i mål, huruvida viss väg skall hållas fri från hinder av snö och is i den utsträckning som kräves för biltrafik, om byggande av allmän väg, förändring av enskild väg till allmän, inrättande av särskild vinterväg, indragning av allmän väg samt övertagande av väghållning som ålegat någon på grund av särskilt åtagande, om förordnande av ordförande och ledamot i vägsynenämnd samt om förordnande av ersättare för ledamot i vägsynenämnd.

Enligt det förslag till ny väglag som förelagts riksdagen må länsstyrelse, i likhet med vad nu finnes föreskrivet i lagen den 16 maj 1930 om vägrätt, i samband med indragning av väg meddela förbud för väghållare att bortföra vad å marken anbragts för vägändamål ävensom utsträcka den tid, inom vilken väghållare, där dylikt förbud icke meddelats, äger att bortskaffa vad som må skiljas från marken. Besvär över länsstyrelsens beslut i dylika frågor skola, enligt nu gällande ordning, prövas av Kungl. Maj:t i statsrådet. De sakkunniga anse, att föreskrifternas överflyttning från vägrättslagen till väglagen icke bör föranleda någon ändring härutinnan.

Jämlikt gällande bestämmelser ankommer det på regeringsrätten att pröva besvär över förbud att utan länsstyrelsens tillstånd uppföra byggnad inom område, som kan beräknas bliva taget i anspråk för ifrågasatt väg eller komma att ligga i omedelbar närhet av densamma. Förlänges dylikt förbud, skall beslutet härom underställas Kungl. Maj:ts i statsrådet prövning. De vägsakkunniga ha uttalat, att det icke kunde vara tillfredsställande att samma fråga i vissa fall prövades av olika myndigheter, i synnerhet om besvär anfördes över förbud som skulle underställas Kungl. Maj:ts i statsrådet prövning. Det syntes lämpligast att överprövningen av meddelat förbud tillkomme Kungl. Maj:t i statsrådet, oberoende av det sätt, varpå frågan bragtes under Kungl. Maj:ts prövning. Däremot borde det liksom hittills ankomma på regeringsrätten att pröva mål om rätt att uppföra byggnad utmed redan befintlig väg. Vore fråga om tillstånd att utan hinder av meddelat byggnadsförbud

uppföra byggnad utmed ifrågasatt väg, gjorde sig de skäl, som anförts till stöd för ett överflyttande av prövningen av besvären över sådant beslut till Kungl. Maj:t i statsrådet, endast delvis gällande; och det syntes därför lämpligast att även dessa dispensfall liksom hittills prövades i regeringsrätten.

För närvarande tillkommer det regeringsrätten att avgöra besvärsmål om nyttjanderätt till mark för tillfällig väg. De sakkunniga ha ansett det vara naturligt, att Kungl. Maj:t i statsrådet, som hade att avgöra om allmän väg skulle byggas och mark härför avstås, även prövade om nyttjanderätt till mark skulle upplåtas för tillfällig väg. Härtill komme att fråga om dylik upplåtelse ofta stode i direkt sammanhang med fråga om omläggning eller förbättring av allmän väg. Genom jämkning i sättet för sådant arbetes bedrivande, kunde olägenhet av tillfällig väg, som erfordrades under arbetets utförande, förekommas. Sådän jämkning kunde icke beslutas av regeringsrätten men väl av Kungl. Maj:t i statsrådet. På grund av det anförda syntes lämpligast, att prövning av besvärsmål om upplåtelse av nyttjanderätt till mark för tillfällig väg ankomme på Kungl. Maj:t i statsrådet. Däremot borde besvärsmål om ersättning för dylik upplåtelse upptagas och avgöras av regeringsrätten.

Enligt gällande väglag äger länsstyrelsen — om väghållare underlåtit att verkställa beslut om byggande av väg eller försummat underhållet — förelägga väghållaren viss tid, inom vilken erforderliga åtgärder skola ha företagits. Besvär över dylika förelägganden upptagas av regeringsrätten. Med avseende å de städer och stadsliknande samhällen, som komma att själva vara väghållare inom sina områden, skola dylika förelägganden även framdeles kunna meddelas. De sakkunniga ha — under framhållande att spörsmål härom ägde sammanhang med de statsbidrags- och övriga vägfrågor, vilka skulle prövas av Kungl. Maj:t i statsrådet — förordat, att besvär över beslut om föreläggande upptagas av Kungl. Maj:t i statsrådet.

Övriga administrativa besvärsmål, som röra tillämpningen av väglagen, ha däremot av de sakkunniga ansetts böra avgöras av regeringsrätten.

De sakkunnigas förslag till ändringar i regeringsrättslagen har ej föranlett något uttalande i de avgivna yttrandena.

Departements-
chefen.

Enligt berörda proposition den 30 april 1943 skall den allmänna väghållningen på landet från och med ingången av år 1944 övertagas av kronan. Vinner detta förslag riksdagens bifall bör, såsom de sakkunniga föreslagit, förenämnda undantagsbestämmelse i 2 § 2:o) regeringsrättslagen upphävas. Jag vill i detta sammanhang nämna, att mål rörande beslut av de i propositionen omförmälda vägnämnderna och länsvägnämnderna, vilka torde vara att anse såsom menighets representationer, komma att tillhöra regeringsrättens upptagande och avgörande.

Prövningen av besvär i frågor som behandlas i förslaget till ny väglag torde böra uppdelas mellan Kungl. Maj:t i statsrådet och regeringsrätten efter i huvudsak likartade synpunkter som nu gälla beträffande tillämpningen av 1934 års lag om allmänna vägar. Sålunda torde det, på sätt de sakkunniga

förordat, böra tillkomma Kungl. Maj:t i statsrådet att pröva besvär i mål, huruvida väg skall hållas fri från hinder av snö och is i den utsträckning, som kräves för biltrafik (5 § sista stycket i förslaget), samt mål om byggande av allmän väg, förändring av enskild väg till allmän, inrättande av särskild vinterväg och indragning av allmän väg (14 §), om fastställelse av arbetsplan för allmän väg (15 §), om meddelande av förbud för väghållare att i samband med indragning av väg bortföra vad å marken anbragts för vägändamål och om utsträckande av den tid, inom vilken väghållare, där dylikt förbud icke meddelats, äger att bortföra vad som må skiljas från marken (25 §), om förordnande av ordförande och ledamot samt suppleant i vägsynenämnd (55 §) samt om förordnande av ersättare för ledamot i vägsynenämnd (57 § andra stycket).

Av skäl, som anförts av de sakkunniga, torde prövningen av mål om nyttjanderätt till mark för tillfällig väg (28 §) böra överflyttas från regeringsrätten till Kungl. Maj:t i statsrådet.

I likhet med de sakkunniga anser jag lämpligast, att Kungl. Maj:t i statsrådet prövar besvär över förbud att utan länsstyrelsens tillstånd uppföra byggnad inom område, som kan beräknas bliva taget i anspråk för ifrågasatt väg eller komma att ligga i omedelbar närhet av densamma (34 § andra stycket). Vad härefter angår fråga om dispens från sådant förbud, torde denna prövning åtminstone i viss mån förutsätta ett bedömande av vägens sträckning och av möjligheten att utföra företaget inom sådan tid, att förbudet bör gälla. Då sistnämnda bedömning eljest tillkommer Kungl. Maj:t i statsrådet, bör även prövningen av nu berörda dispensärenden, av vilka endast ett mycket litet antal brukar fullföljas till högsta instans, ankomma på Kungl. Maj:t i statsrådet. Däremot torde, såsom de sakkunniga föreslagit, regeringsrätten böra pröva de mera ofta förekommande ärendena om dispens för byggnad utmed redan befintlig väg eller väg för vilken arbetsplan blivit fastställd (33 § första stycket och 34 § första stycket).

De sakkunniga ha ansett, att mål om föreläggande för stad eller stadsliknande samhälle att fullgöra väghållning (48 och 49 §§) ägde sådant sammanhang med fråga om statsbidrag, att de borde avgöras av Kungl. Maj:t i statsrådet. Prövningen av dylikt mål avser emellertid att konstatera, huruvida förutsättningarna för viss skyldighet föreligga, därvid bland annat en förutsättning är att kronan lämnat föreskrivet statsbidrag, och övervägande skäl torde tala för att ett sådant mål bör prövas av regeringsrätten.

Övriga administrativa besvärsmål som röra tillämpningen av väglagen torde vara av den beskaffenhet att de böra avgöras av regeringsrätten. På denna bör det sålunda, utöver vad förut nämnts, liksom hittills ankomma att pröva besvär över länsstyrelsens beslut om tillstånd till upplag, grind eller annan anordning å allmän väg (32 §), om rätt att ha upplag, stängsel m. m. utmed väg (33 § första och andra styckena), om tillstånd att ha annonstavla, reklamskylt eller dylikt utmed allmän väg (39 § första stycket), om hänskjutande av visst ärende till vägsynenämnds prövning (56 §) eller i anled-

ning av klagan över beslut, meddelat av vägsynenämnd (29—31, 33, 36, 39 och 76 §§). Med hänsyn till beskaffenheten av de beslut som kunna komma att meddelas av länsstyrelse rörande arbetslag för vinterväghållning (41—44 och 46 §§) torde besvär över sådana beslut böra prövas av regeringsrätten.

Enligt 2 § förordningen den 30 april 1943 (nr 205) om erkända skatteförmedlingskassor, vilken förordning träder i kraft den 1 juli 1943, må skatteförmedlingskassa under viss förutsättning av länsstyrelse antagas till erkänd sådan kassa. I samband med beslut här- om skall länsstyrelsen fastställa reglemente för kassan. Där länsstyrelsen så finner erforderligt, skall erkänd skatteförmedlingskassa ställa säkerhet för medel som kassan omhänderhar för utskyldsbetalning (4 §). Erkänd skatteförmedlingskassa äger åtnjuta statsbidrag enligt i förordningen angivna grunder (5 §). Ansökan om statsbidrag ingives till länsstyrelsen, som meddelar beslut i ärendet och utanordnar beviljat bidrag (6 §). Erkänd skatteförmedlingskassa skall inom viss tid efter räkenskapsårets utgång till länsstyrelsen ingiva dels berättelse över det gångna årets verksamhet och dels sammandrag av räkenskaperna (7 §). Länsstyrelsen skall övervaka, att erkänd skatteförmedlingskassa fullgör sina uppgifter i enlighet med gällande författningar och kassans reglemente samt i övrigt på ett ändamålsenligt sätt. För ändring i fastställt reglemente fordras länsstyrelsens godkännande (8 §). Erkänd skatteförmedlingskassa är skyldig lämna länsstyrelsen tillfälle att när som helst inventera kassans tillgångar samt granska kassans räkenskaper och övriga handlingar (9 §). Finner länsstyrelsen anledning till anmärkning, äger länsstyrelsen meddela erforderliga anvisningar för vinnande av rättelse. Vidare äger länsstyrelsen återkalla beslut om kassas antagande till erkänd skatteförmedlingskassa (10 §). Hos länsstyrelse skall föras förteckning över skatteförmedlingskassor som av länsstyrelsen antagits till erkända kassor (11 §). Har arbetsgivare av uppenbar tredska underlåtit att fullgöra honom enligt förordningen åliggande skyldighet att verkställa avdrag å arbetstagar- res lön m. m., må länsstyrelsen förelägga arbetsgivaren vite ävensom, i förekommande fall, utdöma vitet (13 §).

*Departements-
chefen.*

På grund av bestämmelsen i 2 § 4:o regeringsrättslagen i dess nuvarande lydelse komma mål rörande statsbidrag enligt förordningen om erkända skatteförmedlingskassor att tillhöra regeringsrättens upptagande och avgörande. Vidare tillkommer det regeringsrätten — enligt 2 § 17:o i dess nu gällande lydelse — att upptaga och avgöra mål angående föreläggande eller utdömande av vite jämlikt sagda förordning. Då jämväl i andra fall än de nu anförda mål om beslut av länsstyrelse rörande erkända skatteförmedlingskassor böra prövas av regeringsrätten, torde i 2 § 14:o regeringsrättsla- gen böra upptagas den bestämmelsen, att mål om beslut av länsstyrelse jämlikt förordningen om erkända skatteförmedlingskassor skola även i andra än i paragrafen särskilt angivna fall tillhöra regeringsrättens upptagande och avgörande.

I enlighet med vad sålunda anförts har inom justitiedepartementet upprättats förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o), 8:o), 14:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över ifrågavarande lagförslag, av den lydelse bilaga¹ till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen angivna ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
G. Lindencrona.

¹ Denna bilaga, som frånsett vissa redaktionella jämkningar är lika lydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 19 maj 1943.

Närvarande:

justitieråden ALSÉN,
LIND,
regeringsrådet EKLUND,
justitierådet ERICSSON.

Enligt lagrådet den 17 maj 1943 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementensärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 14 maj 1943, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upp- rättat förslag till *lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o, 8:o, 14:o och 16:o lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av hovrättsrådet T. A. Bexelius.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
G. Lindencrona.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 maj 1943.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLEP, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med cheferna för kommunikations- och finansdepartementen anmäler t. f. chefen för justitiedepartementet, statsrådet Bergquist, lagrådets den 19 maj 1943 avgivna utlåtande över det den 14 maj 1943 till lagrådet remitterade förslaget till *lag angående ändrad lydelse av 2 § 2:o), 8:o), 14:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.*

Föredraganden hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte, efter ett par jämkningar av redaktionell innebörd, jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Bertil Crona.
